

**DR. C. DE LANGEN STICHTING
VOOR MONDIALE TUBERCULOSEBESTRIJDING
TE DEN HAAG**

JAARREKENING 2016

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **24 APR. 2017**

Behorende bij briefnr. 10877/1055 d.d. 24.4.2017
paraf

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Meerjarenoverzicht	3
Algemene toelichting	4
Overige gegevens	5
Grondslagen voor de financiële verslaglegging	6
Balans per 31 december 2016	7
Staat van baten en lasten over 2016	8
Toelichting op de balans per 31 december 2016	9
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	12
Controleverklaring	13

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

MEERJARENOVERZICHT

De ontwikkeling van de balans en de staat van baten en lasten in de laatste vijf jaren verloop als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Balans					
Financiële activa:					
- Obligaties	2.488	2.154	2.055	2.543	2.685
- Aandelen	4.012	4.468	4.104	3.980	3.006
- Onroerend goed fondsen	418	443	548	454	349
Vorderingen	22	40	78	86	83
Liquide middelen	1.245	1.122	1.292	725	1.139
	<u>8.185</u>	<u>8.227</u>	<u>8.077</u>	<u>7.788</u>	<u>7.262</u>
Reserves en fondsen	8.168	8.308	8.009	7.782	7.258
Nog te betalen posten	17	14	68	6	4
	<u>8.185</u>	<u>8.322</u>	<u>8.077</u>	<u>7.788</u>	<u>7.262</u>
	2016	2015	2014	2013	2012
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Resultaat					
Bijdragen stichtingen	-	-	53	50	60
Intrest/dividendbaten	138	145	248	256	265
Koersverschillen	194	533	287	508	123
Bankrente	8	15	15	11	16
Overige baten	-	-	-	-	14
	<u>340</u>	<u>693</u>	<u>603</u>	<u>825</u>	<u>478</u>
Subsidies mondiale projecten	343-	353-	331-	270-	320-
Algemene kosten	42-	42-	45-	31-	205-
Exploitatiesaldo	<u>45-</u>	<u>298</u>	<u>227</u>	<u>524</u>	<u>47-</u>
Resultaat verdeling:					
Algemene reserve	162-	788	55-	12-	19-
Reserve bijdrage mondiale projecten	-	-	-	55	195-
Reserve niet-gerealiseerde koersverschillen	117	490-	282	481	167
	<u>45-</u>	<u>298</u>	<u>227</u>	<u>524</u>	<u>47-</u>

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

ALGEMENE TOELICHTING

Oprichting / doel

De Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding (hierna: de Stichting) is opgericht in 1982 te Den Haag. De Stichting heeft ten doel de wereldwijde bestrijding van de tuberculose en al hetgeen daarmee verband houdt.

De Stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- Financiële ondersteuning van projecten voor bestrijding van tuberculose van de Koninklijke Nederlandse Centrale Vereniging tot Bestrijding der Tuberculose, verder te noemen: het fonds.
- Contacten te onderhouden met het fonds en andere organisaties, die de bestrijding van de tuberculose ten doel hebben of mede ten doel hebben, dan wel werkzaam zijn op het gebied van de volksgezondheid en met deze samen te werken.
- Het instand houden van een vermogen voor het waarborgen van de continuïteit van de werkzaamheden van de stichting.

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is gericht op het behalen van jaarlijks rendement en het in stand houden van het vermogen. De portefeuille wordt beheerd door een beleggingscommissie.

De verdeling van de portefeuille over soorten beleggingen is hierop afgestemd, waarbij de volgende bandbreedtes worden gehanteerd:

Obligaties	30-60%	Goed verhandelbaar en risico beperkt d.m.v. ratingsels
Aandelen	20-60%	Kwaliteitsaandelen
Alternatieve beleggingen	0-10%	
Liquiditeit	0-40%	

Transacties in opties zijn niet toegestaan. Indien in het geval van herbelegging uit een reeks van mogelijke transacties beleggingen met een duurzaam karakter beschikbaar zijn gekozen deze de voorkeur.

Toetsing van de portefeuille per 31 december 2016 aan de bandbreedte laat zien dat een laag bedrag wordt aangehouden in obligaties in verband met huidige marktomstandigheden en lage rendementen op obligaties en een hoog bedrag aan aandelen. Alle bedragen bevinden zich binnen de bandbreedtes.

De activiteiten van de stichting betreft het toekennen van materiële bijdragen aan organisaties ten behoeve van de uitvoering van tuberculosebestrijdingsprojecten. De toekenningen in dit jaar hebben zich toegespitst op een bijdrage aan KNCV Tuberculosefonds.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de Stichting is per 31 december 2016 als volgt samengesteld:

Functie:	Naam:
Voorzitter:	Mevr. Drs. I.R. Smidt
Penningmeester:	Dhr. F.L. Kusse
Bestuurslid:	Dhr. L.N.A. ten Rouwelaar
Bestuurslid:	Mevr. M.M.G.G. Sebek
Lid beleggingscommissie:	Dhr. G.A.R. Bloemers
Adviseurs:	Mevr. C.S.B. van Weezenbeek Mevr. L. Roeters

Vestigingsadres

Het vestigingsadres van de stichting is Benoordenhoutseweg 46, 14-Gravenhage

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

OVERIGE GEGEVENS

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te rapporteren.

Resultaat 2015

Het voorstel tot toekenning van het exploitatiesaldo over 2015, groot € 204.367 (positief), verdeeld over de algemene reserve (€ 788.517) en de reserve niet-gerealiseerde koersverschillen (€ 584.150 negatief) is door middel van het besluit van het bestuur d.d. 18 april 2016 goedgekeurd.

Resultaat 2016

Het negatieve exploitatiesaldo over 2016 bedraagt € 45.484. Het voorstel is om dit bedrag respectievelijk ten laste te brengen van de algemene reserve (€ 162.382 negatief) en toe te voegen aan de reserve niet-gerealiseerde koersverschillen (€ 116.898).

24 APR. 2017

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden gewaardeerd tegen reële waarde of verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Met ingang van 2016 worden de obligaties gewaardeerd op basis van de marktwaarde.

Financiële vaste activa

De onder de financiële activa opgenomen aandelen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt. Voor zover koerswinsten niet zijn gerealiseerd, worden deze bij resultaatverdeling verantwoord in de "Reserve niet-gerealiseerde koersverschillen". Indien de "Reserve niet-gerealiseerde koersverschillen" ontoereikend is, worden de niet-gerealiseerde koersverschillen ten laste van de algemene reserve gebracht.

Gerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

In 2016 heeft is een stelselwijziging doorgevoerd met betrekking tot de waardering van obligaties. Deze worden met ingang van 2016 gewaardeerd tegen reële waarde. Het effect van deze stelselwijziging op de portefeuille per 31 december 2015 bedraagt € 94.375. Dit bedrag is als rechtstreekse vermogensmutatie verwerkt in 2016. De vergelijkende cijfers 2015 zijn aangepast in verband met de vergelijking. Dit heeft effect op de balanswaardering van de obligaties, de ongerealiseerde koersverschillen in het resultaat en op de reserve ongerealiseerde koersverschillen in de balans. De vergelijkende cijfers in het meerjarenoverzicht t/m 2014 zijn niet aangepast.

Obligaties aangekocht voor 2007 worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde. Obligaties aangekocht in of na 2007 worden vanaf 2016 gewaardeerd tegen marktwaarde. Investeringen in obligatiefondsen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en bankdeposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserve bijdrage mondiale projecten

Deze reserve staat geheel ter beschikking voor de vervulling van de doelstelling van de Stichting en dient om grote schommelingen in het resultaat, die onder meer veroorzaakt worden door de onvoorspelbaarheid van de bijdragen, te ondervangen. Toevoegingen en onttrekkingen zijn diensteengevolge afhankelijk gesteld van de ontvangen bijdragen c.q. verstrekte projectsubsidies in het betreffende boekjaar.

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Nalatenschappen worden als inkomsten verantwoord in het jaar dat de omvang betrouwbaar vast te stellen is.

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Voor zover sprake is van aan de aan KNCV Tuberculosefonds verstrekte c.q. nog te verstekken bijdragen, waarvan de bestemming voor de Stichting reeds vast ligt, worden deze in het boekjaar als bate respectievelijk last verantwoord. Deze zogenaamde bestemde bijdragen zijn tevens als subsidie mondiale projecten opgenomen.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Den Haag, april 2017

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

BALANS PER 31 DECEMBER 2016
In euro, na resultaatbestemming

	<i>Toelichting op pagina</i>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa			
Effecten	9-10	6.917.587	7.159.516
Vorderingen			
Te vorderen en vooruitbetaalde posten	10	22.266	39.626
Liquide middelen			
	11	1.245.163	1.122.136
		<u>8.185.016</u>	<u>8.321.278</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	11	6.897.550	7.059.932
Reserve bijdrage mondiale projecten	11	963.878	963.878
Reserve niet-gerealiseerde koersverschillen	11	306.476	283.953
		<u>8.167.904</u>	<u>8.307.763</u>
Kortlopende schulden			
Rekening courant KNCV Tuberculosefonds	11	5.561	-
Nog te betalen posten	11	11.551	13.515
		<u>17.112</u>	<u>13.515</u>
		<u>8.185.016</u>	<u>8.321.278</u>

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016
in euro

	Toelichting op pagina	Begroting 2017	Begroting 2016	Realisatie 2016	Realisatie 2015
BATEN					
Couponrente	12	40.000	105.000	33.572	63.442
Dividend	12	115.000	110.000	105.019	81.799
Niet gereal. koersversch. op effecten		pm	pm	294.409	506.684-
Gereal. koersversch. op effecten		pm	pm	100.775-	1.040.204
Amortisatie kostprijs obligaties		-	-	-	-
Bankrente	12	11.500	8.400	7.904	14.817
Overige baten	12	-	-	-	-
		<u>166.500</u>	<u>223.400</u>	<u>340.129</u>	<u>693.578</u>
LASTEN					
Subsidies mondiale projecten	12	354.800	343.250	343.250	352.500
Overige bijdragen	12	-	-	-	450
Algemene kosten	12	33.825	33.595	42.363	41.886
		<u>388.625</u>	<u>376.845</u>	<u>385.613</u>	<u>394.836</u>
EXPLOITATIESALDO					
		<u>222.125-</u>	<u>153.445-</u>	<u>45.484-</u>	<u>298.742</u>
Resultaatverdeling					
Algemene reserve		222.125-	153.445-	162.382-	788.517
Mutatie Reserve bijdrage mondiale projecten		-	-	-	-
Reserve niet-gerealiseerde koersverschillen		-	-	116.898	489.775-
		<u>222.125-</u>	<u>153.445-</u>	<u>45.484-</u>	<u>298.742</u>

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
in euro

ACTIVA

Financiële vaste activa

Effecten

De specificatie van de mutaties in de effectenportefeuille over 2016 luidt als volgt:

	Obligaties	Aandelen	Alternatieve beleggingen	Totaal
Balans per 31 december 2015	2.154.152	4.468.261	442.728	7.065.141
Aanpassing waardering als gevolg van stelselwijziging	94.375			94.375
Aangepaste stand 1 januari 2016	2.248.527	4.468.261	442.728	7.159.516
Aankopen en herbelegging	685.256	1.185.321	-	1.870.577
Verkopen en uitlotingen	459.749-	1.752.016-	-	2.211.765-
Gerealiseerde winsten/verliezen bij verkoop aandelen en aankoop obligaties	54.586	-155.361	-	-100.775
Aanpassing waardering op basis van beurswaarde per 31 december 2016	40.565-	265.949	25.350-	200.034
Balans per 31 december 2016	2.488.055	4.012.154	417.378	6.917.587

De effecten bevinden zich in open bewaargeving bij ABN AMRO/ Triodos Mees Pierson.

De portefeuille is per 31 december 2016 als volgt samengesteld:

Obligaties		Nominaal	Balanswaarde	Beurswaarde
variabel	Ned Waterschapsbank 2008-2018	160.000	168.320	168.320
1,375%	Duitsland 2009-2020	200.000	245.323	248.053
3,900%	Ierland t bond 2013-2023	180.000	223.092	228.593
3,400%	Ierland t bond 2014-2024	138.000	168.112	171.814
1,250%	European Inv bank green 2014-2026	100.000	108.740	108.904
	ssga euro sustainable corp bonds	1.332.206	1.373.505	1.373.505
	robeco high yield bonds	190.000	200.963	200.963
		2.300.206	2.488.055	2.500.152

Het verschil tussen de balanswaarde en de beurswaarde is de opgebouwde rente die is verantwoord onder de overige vorderingen (couponrente).

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

Aandelen			Balanswaarde (=beurswaarde)
1.370	stuks	AA Global Sustainable Equities	188.909
5.935	stuks	Assa Abloy	104.832
700	stuks	ASML Holding	74.655
2.450	stuks	Atlas Copco	71.016
2.100	stuks	Bank of Montreal	143.136
17.890	stuks	BT group	76.685
3.430	stuks	Celsius Sustainable Emerging Mkt	446.792
3.422	stuks	Cisco Systems	97.957
1.650	stuks	Coloplast	105.700
980	stuks	Ecolab	108.815
175	stuks	Gaberit	66.573
2.185	stuks	General Mills	127.847
985	stuks	Henkel Znw	111.551
2.015	stuks	Industria de Diseno Textil	65.346
6.933	stuks	ING Groep	92.694
1.000	stuks	Intuit	108.563
1.437	stuks	Johnson Controls	56.067
2.555	stuks	Johnson Matthey	94.982
1.790	stuks	Legrand	96.571
2.835	stuks	LKQ Corp	82.308
2.550	stuks	Novo Nordisk B	87.353
3.010	stuks	Novozymes a/s	98.577
1.020	stuks	Praxair	113.227
5.200	stuks	Red Electronica Corp	93.210
6.810	stuks	Relx	108.892
1.175	stuks	SAP se Znw	97.302
864	stuks	Stanley Black and Decker	93.864
3.500	stuks	Symantec Corp	79.203
3.590	stuks	Svenska Cellulosa	96.486
6.525	stuks	Svenska Handelsbanken	86.287
1.450	stuks	Time Warner	132.584
870	stuks	TJX Companies	61.915
950	stuks	United Health Group	144.016
1.600	stuks	Vestas Wind Systems	98.774
3.775	stuks	Westpac Banking Corp	84.398
400	stuks	Winstb&w Roche Holding	86.708
6.050	stuks	Wpp Plc	128.358
			4.012.153
Alternatieve beleggingen			Balanswaarde (=beurswaarde)
3.900	stuks	Privium Sustainable alternatives	417.378
			417.378
Totaal effectenbezit per 31 december 2016			6.929.683

Met uitzondering van de obligaties met een looptijd tot 2018 hebben alle vorderingen een looptijd langer dan een jaar.

Vorderingen	31-12-2016	31-12-2015
<u>Te vorderen en vooruitbetaalde posten</u>		
Bankrente	5.793	10.399
Couponrente	12.097	26.213
Dividendbelasting	4.376	3.014
	22.266	39.626

Alle bedragen die in de vorderingen zijn opgenomen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Liquide middelen		
ING Bank NL29INGB0000112988	11.367	11.577
ING Bank spaarrekening NL29INGB0000112988	21.435	21.329
ING Bank NL48INGB0000886900	-	90-
ABN AMRO NL76ABNA0492094063	50.296	48.222
ABN AMRO NL74ABNA0492048703	21.912	9.470
ABN AMRO NL72ABNA0603044190	6.934	54.704
ABN AMRO NL83ABNA0441586716	185.822	314.083
ABN AMRO NL42ABNA0560819854	2.242	2.242
ABN AMRO NL85ABNA0401175413	599	599
ABN AMRO spaarrekening NL47ABNA0487734629	944.556	660.000
	<u>1.245.163</u>	<u>1.122.136</u>
De liquide middelen zijn direct opelsbaar,		
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	7.059.932	6.271.415
Stelselwijziging waardering obligaties	-	-
Correctie	-	-
Resultaatverwerking	162.382-	788.517
Balans per 31 december	<u>6.897.550</u>	<u>7.059.932</u>
Bestemmingsreserves		
Reserve bijdrage mondiale projecten		
Stand per 1 januari	963.878	963.878
Resultaatverwerking	-	-
Balans per 31 december	<u>963.878</u>	<u>963.878</u>
Reserve niet gerealiseerde koersverschillen		
Stand per 1 januari	283.953	773.728
Herwaardering op basis van beurswaarde per ultimo jaar	22.523	584.150-
Balans per 31 december	<u>306.476</u>	<u>189.578</u>
Stelselwijziging waardering obligaties	-	94.375
Balans per 31 december	<u>306.476</u>	<u>283.953</u>
Totaal Eigen vermogen	<u>8.167.904</u>	<u>8.213.388</u>

Het eigen vermogen is zodanig gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij beschikbaar is en welk gedeelte is vastgelegd.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Schulden op korte termijn		
Bekening courant KNCV Tuberculosefonds		
Te betalen vacatiegelden	5.218	-
Te betalen reiskosten	343	-
	<u>5.561</u>	<u>-</u>
Nog te betalen posten		
Accountantskosten	4.033	3.993
Vergoedingen studiereizen	-	-
Bewaarloon effecten	7.414	7.641
Overig	104	1.881
	<u>11.551</u>	<u>13.515</u>

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

Ale bedragen die in de kortlopende schulden zijn opgenomen hebben een looptijd korter dan een jaar.

Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculosebestrijding te Den Haag

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

in euro

BATEN

Bijdragen

Een nadere specificatie van deze post luidt als volgt:

	Begroting 2017	Begroting 2016	Realisatie 2016	Realisatie 2015
Interest/dividend baten				
Couponrente	40.000	105.000	33.572	63.442
Bankrente	11.500	8.400	7.904	14.817
Dividend	115.000	110.000	105.019	81.799
	<u>166.500</u>	<u>223.400</u>	<u>146.495</u>	<u>160.058</u>

Overige baten

Bate uit nalatenschap/gift	-	-	-	-
----------------------------	---	---	---	---

De couponrente is te hoog begroot, gezien de marktomstandigheden.

LASTEN

Subsidies mondiale projecten

	Begroting 2017	Begroting 2016	Realisatie 2016	Realisatie 2015
Bijdragen KNCV Tuberculosefond				
Beleidsontwikkeling, mondiale fora en werkgroepen Ethiopië, Nigeria, Vietnam, Tanzania, Malawi, Namibië en Indonesië	30.000	30.000	30.000	30.000
Indonesië/ Ethiopie/ Bangladesh/ Tanzania/ Tajikistan	157.000	151.000	151.000	-
Indonesia and Ethiopia Young Professional Program 2015	-	-	-	190.437
Young Professional Program 2016	100.000	-	-	44.563
Young Professional Program 2017	-	56.000	56.000	25.000
Core funding strategy KNCV	33.000	-	-	-
	<u>34.800</u>	<u>106.250</u>	<u>106.250</u>	<u>62.500</u>
	<u>354.800</u>	<u>343.250</u>	<u>343.250</u>	<u>352.500</u>
Vergoedingen proefschriften/ studiereizen	-	-	-	450
	-	-	-	<u>450</u>

Algemene kosten

Bestuurskosten	790	500	457	827
Vacatievergoedingen	6.600	6.600	5.218	6.200
Accountantskosten	4.035	3.995	4.073	3.993
Bank- en provisiekosten	19.000	19.000	28.938	27.099
Secretariaatskosten	3.000	3.000	3.000	3.000
Overige	400	500	677	767
	<u>33.825</u>	<u>33.595</u>	<u>42.363</u>	<u>41.886</u>

Van de subsidies mondiale projecten is een bedrag van EUR 87.036 nog niet door KNCV besteed in 2016. Het bestuur heeft akkoord gegeven voor besteding van EUR 45.000 voor de core funding strategy in 2017. Over de bestemming voor de onderbesteding op het Young talent Program van EUR 42.036 moet door het bestuur nog een besluit worden genomen. De vacatievergoedingen zijn lager dan begroot doordat niet alle vergaderingen voltallig bezocht zijn.

Tel: +31 (0)70 338 08 08
Fax: +31 (0)70 338 07 01
haaglanden@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
Postbus 1080, 2280 CB Rijswijk
Laan van Zuid Hoom 165, 2289 DD Rijswijk
Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculose Bestrijding

A. Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculose Bestrijding te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculose Bestrijding op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk C1 kleine organisaties zonder winststreven (RJK C1).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Dr. C. de Langen Stichting voor Mondiale Tuberculose Bestrijding zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJK C1. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Rijswijk, 24 april 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

J.J. Herst RA w.g.